

ærede Medlem henstillede til mig, at tvinge min Mening tilbage paa dette Punkt, ligger det ganske simpelt deri, at jeg, saaledes som jeg udviklede i Gaar, maa anse det for en meget stor Fare for Retssikkerheden, baade i Forholdet mellem Borgerne indbyrdes og ikke mindst i Strafferetsplejen, om man afskaffer al Vidneed. Det er den første Grund, hvorfor jeg ikke paa dette Punkt kan tvinge min Mening tilbage, at jeg mener, at en saadan Reform vil komme til at indeholde en meget stor Fare for Retssikkerheden og for Borgernes Retsforhold. Dernæst kan jeg ikke tvinge min Mening tilbage af den Grund, at jeg føler mig forvisset om, at den samme Opfattelse vil andetsteds blive gjort gældende med meget stor Styrke, og jeg vil ikke andetsteds kunne paatage mig Forsvaret for Forslaget paa alle de Punkter, som angaa Vidneforklaringer, hvilket jo er en uadskillelig Del af hele Retssystemet, jeg vil ikke kunne paatage mig Forsvaret derfor, naar disse Bestemmelser skulle være begrundede i en Tilstand, hvor Eden ikke kunde afkræves. Og endelig mener jeg ikke at kunne tvinge min Mening tilbage, fordi det, naar jeg har denne Overbevisning, maa være ikke alene rigtigt, men nødvendigt og min Skyldighed, at jeg siger det til det høje Ting, særlig under Hensyn til, hvad jeg gentagne Gange har tilladt mig at fremhæve baade i Aar og i Fjor, nemlig det ønskelige i, at dette Lovforslag maatte kunne gaa herfra under fuld Enighed mellem et Flertal af Tinget og Ministeren, et Haab, som jeg endnu ikke har opgivet, om der end ved Afstemningen i Forgaars var et enkelt Punkt, hvor en saadan Enighed endnu ikke er opnaaet.

J. H. Jensen: Ved i længere Tid at have hørt paa Forhandlingen om Vidneeden, synes jeg at have faaet den Opfattelse, at alle kunne godt ønske at komme bort fra den, selv den højtærede Justitsminister. Naar han og Flertallet ikke for Øjeblikket ville slippe Vidneeden, synes det jo at være af den Grund, at begge Parter ere bange for, at Retssikkerheden vil blive slappet derved. At den højtærede Justitsminister stiller sig saaledes, kan jeg godt forstaa. Han er den fremragende Jurist, kender ikke saa meget til den jævne Befolkning f. Eks. ude omkring i Landet, og han ser derfor med sine juridiske Øjne paa Retsreformen. Men et andet Synspunkt har en Del af Udvalgets Medlemmer, og dog synes jeg, at de i denne Henseende ville ganske den samme Vej, som den højt-

ærede Justitsminister, om end paa en lidt anden Maade. Det Spørgsmaal, som har trængt sig frem, er dette, om vi have nogen som helst Ting, som kunde tyde paa, at vi nu ere naaede til det Maal, hvor det kan lade sig gøre at ophæve Vidneeden eller kort sagt Eden under alle Former og sætte en Erklæring paa Ære og Samvittighed i Stedet. Der har jo været en Tid her i Danmark, hvor den store Del af Befolkningen stod med den Anskuelse, at det at aflægge falsk Ed var det samme som at give slip paa sin Saligheds Sag. Jeg mindes saaledes, at jeg en Gang i min Barndom, da jeg var 5—6—7 Aar gammel, hørte min Moder og Bedstemoder samtale om en, der havde aflagt falsk Ed, og begge vare klare over, at han aldrig kunde faa Naade og Tilgivelse. Hvis Befolkningens store Flertal staa med denne Opfattelse er det sikkert, at saa kan Eden have sin Berettigelse, da den vil tvinge ethvert Menneske under alle Forhold til at tale Sandhed, og vi have da en temmelig sikker Garanti for, at det langt overvejende Flertal af dem, som staa for Skranken og skulle aflægge Ed, ville tale Sandhed. Men Spørgsmaalet er, om den danske Befolkning staa med samme Opfattelse nu. Det tror jeg nu ingenlunde, den gør. Denne gamle Overtro — om jeg maa bruge dette Udtryk — tror jeg, at det overvejende Flertal af Befolkningen for længe siden er vokset fra. Jeg tror, at ingen her i denne Sal og kun ganske faa uden for denne Sal endnu staa med den Opfattelse, at en saadan Forsyndelse skulde kunne være det afgørende for et Menneskes evige Skæbne. Naar det nu forholder sig saaledes, saa bliver jo Spørgsmaalet, om vi da kunne antage, at en Erklæring paa Ære og Samvittighed kan have samme fyldestgørende Virkning over for den paagældende som Eden. Og dette Spørgsmaal tror jeg kan besvares med ja. Vi have afskaffet Eden i mange forskellige Retninger. For en Del Aar tilbage kunde næsten ingen komme i offentlige Bestillinger uden at aflægge Ed, men nu er det afskaffet. Soldater har ikke i den sidste Menneskealder aflagt Ed. Jeg kunde ønske at spørge, om Soldaternes Pligtfølelse er bleven svækket siden den Tid, og om den ikke er lige saa stærk nu som den Gang, og om den vilde bedre sig, hvis Eden blev indført paa ny. Jeg tror det ikke. I flere andre offentlige Bestillinger er Eden ogsaa afskaffet, og efter det foreliggende Forslag vil det ogsaa blive Tilfældet med Hensyn til Stævningsmænd. Det er altsaa